

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Szerkesztő- s kiadóhivatal:
K.-Vásárhelyt a könyv-
nyomdában, Csik-Szeredán
T. Nagy Imre szerkesztő
lakásán.

Megjelenik: vasárnap, kedden, csütörtök-
kén és szombaton.
Előfizetési díj: egy évre 6 frt, fél évre 3 frt,
negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára helyben 3 kr.

Hirdetések és nyílt-terek
árszabály szerint felvétet-
nek a kiadóhivatalban
Cs.-Szeredán és Kézdi-Vá-
sárhelyt.

Táviratok.

— Magyar távirati iroda Budapestén. —

Belgrád, febr. 17. Szerbia figyelő hadtestet állít fel Bosznia határára.

London, febr. 17. Oroszország legujabb műveletei Közép-Ázsiában roszt vért szültek.

Budapest, febr. 17. A közoktatási tárcza befejeztetett. Irányi interpellációja a színházakban uralkodó erkölcselen irány ellen a miniszterelnök indítványára elhalasztatott.

Mi újság?

A képviselőház febr. 13-án tartott ülésében a közoktatásügyi miniszterium költségvetése tárgyalatott. Legelsőbben szót emelt b. Orbán Balázs helytelenítette, hogy a miniszter a központban új hivatalokat szándékozik felállítani s ez által 15000 frt új kiadással szaporítja az ország terheit. Felhívja a minisztert, hogy községi iskolákat állítson ott, hol nincsenek vagy az igényeknek meg nem felelők léteznek. Dobránszky Péter a budapesti egyetem tanügyi viszonyait bonczolta s kikelt azon chablonszerűség ellen, mely jelenleg ott uralkodik. A tanszabadság visszaállítását sürgette. Irányi Dániel az egyházügyi téren csökönyös maradást tapasztalt. A vallásszabadság tárgyában törvényjavaslat beterjesztését kívánta. Erre nézve határozati javaslatot nyújtott be. Zsigmondy V. és Hermann Otto felszólalásaik után szót emelt Trefort Ágost, vallás- és közoktatásügyi miniszter, s kijelentette, hogy a vallás- és lelkiismereti szabadság Magyarországon nem hiányzik, annak tehát általános törvény általi szabályozása nem szükséges. Az új hitfelekezeteknek, ha dogmájuk nem államellenes, speciális törvényekben a szabadság megadható. Egy új egyetem felállításának szükségességét hangsúlyozta. A központi új kiadásra nézve megjegyezte, hogy az szükséges. Literáti Ödön felszólalása után a vita folytatása a következő ülésre halasztatott.

Mostár, febr. 13. A metokiai mohamedán küldöttséget, mely február 9-én indult el Metokiából Mostárra, hogy a mohamedán lakosság nevében Jovanovic altábornagynak hódoló feliratot nyújtson át, feleutában a Zalom Palanka melletti erdőben 15 főből álló

felkelő csapat támadta meg, s a küldöttség tagjainak erős ellentállása után, ezeket elfogta. Mikor a felkelők a küldöttségi tagoknál talált iratokból megtudták szándékolt utazásuknak célját, dühvel reájok rohantak, s kegyetlen módon lemészárolták az összekötözött szerencsétleneket. Egy Zalom-Palankából jövő erős csendőr csapat épen tetten érte a felkelőket. Heves harc fejlődött erre a csendőrök és felkelők közt. A véres összeütközésben a felkelők közül öt, a csendőrök közül három ember elesett. Öt felkelőt elfogtak, a többinek sikerült elmenekülni. A 6 küldöttségi tagnak borzasztóan eltorzított és megcsontított holt testeit ott a helyszínén temették el, míg az elesett csendőrök holt testeit Zalom-Palankába szállították, az elfogott öt főkelőt még ugyanaz nap estéjén hadi törvényszéki ítélet szerint agyonlőtték.

Kézdi-Vásárhely, 1882. febr. 15.

F. hó 14-én d. előtt K.-vásárhelyváros képviselő testülete gyűlést tartott.

A letárgyalt ügyek között említésre méltók a következők:

1. Elhatároztatott, hogy a Kecskés és Zsiros havasokban a faizási jog haszonbérbe nem adatik, illetőleg azon árverés, mely ezen irányban a képv. testület határozatából megtartatott, semmisnek nyilvánítatik, mivel attól lehet tartani, hogy az erdő haszonbérő által le fog taroltatni.

Mellékesen jegyezzük meg, hogy ezen határozat alkalmas a város tekintélyének nagy mértékben való aláásására. A képv. testületnek akkor kell vala megdölnia a dolgot, midőn a múlt évben elhatározta a haszonbérbe adást s nem most, midőn a haszonbérbe adás tényleg megtörtént s ezáltal egyesek már jogokat szereztek.

Hogy mennyire tájékozatlan egyébiránt a képv. testület, az kitetszik abból, hogy az erdőnek legeltetésre való haszonbérbe adását egyuttal elhatározta, holott kétségtelen, hogy ez valóságos és óriási kártételekkel szokott járni, sokkal nagyobb kártételekkel, mint a faizás s illetőleg deszkavágatás.

Határozott tudomásunk van róla, hogy a kecskés számára évenként a legszebb szálfák vágattak le s az

ezen cizlra levágot fák értéke százezer fitra is ráug. Azt nevezik aztán rabló gazdaságnak!

2. A községi fin-iskola 4-ik osztályába szükségelte-
tő padok, árlejtés utján beszerezetteti határozattak.

3. A gyámhatósági pénztár kezeléséről szőő szabályzat megerősítettvén, kinyomatni és szétosztatni határozottat. Egyszersmind pénztárnoknak ezen pénztár kezelésért ez évre 100 fit jutalom szavaztatott meg.

Végül megjegyezzük, hogy a havasok árendájából befolyó jövedelem a költségvetésben annak idejében felvétellett s daczára annak, hogy ily módon abból bevétel vagy semmi vagy igen kevés lesz, a mutatózó hiány fedezeteiből a képv. testület nem gondoskodott. Ugy nem történt gondoskodás arról sem, hogy a 2 és 3 pont alatt említett kiadások, miután a költségvetésben azok felvéve nincsenek, miből fedeztetes-
senek.

Hová vezet az ily eljárás??!

Argus.

Csik-Szt-Domokos, 1882. febr. 12.

Csikmegye Felcsik kerületében szervezendő „Vörös kereszt” egylet javára Csik-Szt-Domokoson e hó 11-én rendezett bál fényesen sikerült.

Az ügy iránti érdekltség fényes tanujelöl szolgál az, hogy a szépen feldíszített terem zsufolásig tele volt és már az első négyest 30 pár tánczolta.

A tervbe vett egyletnek ilymervű támogatása bizony engedi remélnünk, hogy az egylet rövid időn nemcsak megalakulni, de virágozni is fog. Ha az egylet megalakítása iránt tett ezen első lépés jó sikeréből szabad következtetést vonnunk: úgy a siker el nem maradhat.

Ott láttuk a hölgykoszoruból Bogády Károlyné, Henter Józsefné, Flechner Rudolfné ő nagyságaikat,

A „Székelyföld” tárczája.

A vén karszék*)

— Rajz. —

(Vége.)

Némelykor a gyermekek is beleültek a vén karszékbe s egymásba fogózva, ringattatták magukat valamelyik cseléd által. Egyszer a legnagyobb — Esz-tike — vállalkozott e mesterségre. Lassan kezdette munkáját, de testvéreik erősebben és sebesebben kívánták. S ő megemberelve magát, olyat lődített a nagy alkotmányon, hogy a kis népséget mind önmagára zudította, hátra rántva a széket. Volt sirás; de, mint ilyenkor szokás, egy sem volt hibás: mindnyájan vád-lók voltak. Apjuk a zajra beszaladt az udvarról. Szerencse, semmi bajuk se történt.

Az idő gyorsan repült. Elemér is megöregült, s most vette észre, hogy nemcsak édes atyja, hanem önmaga számára is hasznos butor a vén karszék. Felesége mellett a kandalló körül, a vén karszékben ülgetve, töl-tötte el a tél hosszú esteit. Innen beszélgette el gyer-

*) Mutatvány szerzőnek „Vegyeshangok” című sajtó alá ren-de-zendő füzetéből.

Szerk.

továbbá: Gräf Gyuláné, Kováts Mari, Wencel Ká-
rolyné, Wenczel Emilia, Konapasek Vilma, Gál Nán-
dorné, Gál Kornélia, Boltresz Antalné, Boltresz Ágnes,
Ferecezy Albertné, Zárug Margit, Kiss Dénesné, Gé-
ringerné, Geringer Mari, Rozsdás Nina, Dr. Nagy Fe-
renczné, Léhner Venczelné, Székely Andrásné. özv.
Szörcey Imréné, Ferecenziné, Szentpétery Antalné,
Karácson Kristófné, Karácson Margit, Bereczk An-
tálné, Krausz Mártonné, Asztalos Mihályné, Fejér
Gergelyné, Marthy Györgyné, Kugler Róza és Mari,
Römer Anna és Vilma, Meskó Lukácsné, Meskó Mari,
László Ferenczné, Szenkovics Mari és Matild urhöl-
gyeket.

Voltak olyanok is, kik — bár jegyeiket megváltot-
ták — személyesen nem jelentek meg. Ezek közül kü-
lönösen kiemelendőnek vélem főt. Veress Antal csik-
szenttamási r. kath. plebános urat, ki e nemes cizlra
5 frtot adományozott s ki ezért e téren is fogadja a
rendezéség hálás köszönetét.

Köszönetünket fejezzük ki továbbá főtisztelendő
Murányi Kálmán helyi plebános urnak a terem átén-
gedéseért és Marthy György urnak azon szíveségéért,
hogy étteremnek saját lakhelyiségét átengedni szíves
volt.

Hogy a mulatság a szászrégeni zenekar felvilla-
nyozó zenéje mellett a legfesztelenebb kedélyesség
között kivilágos virradtig tartott, mondanom sem kell.

A bál tiszta jövedelme — daczára a 84 fit. 44 kr.
kiadásnak — 16 fit. 56 krt tett, mely összeg a szerve-
zésig Veress Sándor ideiglenes pénztárnok urnál le-
tétbe helyeztetett.

Egy a rendezők közül.

Kézdi-Vásárhely, 1882. febr. hó 12-én.

Tisztelt szerkesztő ur!

Városunkban f. hó 11-én a helybeli kereskedő ifju-
ság, egy létesítendő kereskedelmi iskola pénzalapjának

mekeinek édes atyja viselt dolgait, életét és halálát
s elmélkedett az élet viszontagságairól, a haza jó és
balsorsáról, gyermekei jelene- és jövőjéről. A haza
sorsa már nem aggasztotta; békesség volt. Az élet
viszontagságaival nem törődött; az élet búval, bajjal
jár. Gyermekeiről azonban szépeket álmodott. Nagy-
apának képzelte magát, örvendezett unokáiban, s köz-
ben-közben oly mosoly derült fel ajkain, minőt csak
öröm s meglegedettség szoktak előidézni.

Nem telt el sok idő; a képzeletből valóság lett.
Látta gyermekeinek gyermekeit ... Egész patriar-
chalis alak volt köztük. Apja, papja, királya volt már
terjedelmes családjának. És ez a valódi családi élet.
Legyen a szülő gyermekeinek ápolója, oktatója és
kormányzója. Oh, mennyit csináltakodtak körülötte
kis unokái! Mennyit szenvedett a vén karszék! Az
egyik, felmászva melléje, szakállát tépte, a másik ká-
bátját ki- és begombolta, a harmadik a széket taszi-
gálta; de az volt a legkomikusabb jelenet, midőn a
legnagyobbik nagyapja tájétképipáját szájába csipve,
produkálta az öreg ur pipázási tempóit. Lehet, hogy a
kis ártatlan most még nem tudta, hogy majd ő is
nagyapja tehetetlenségére jut s úgy oszladoznak el a
gyermekévek örömei is, mint a füst, melyet sűrű go-
molyokban eregetett ki szájából és a pipából. Így is

gyarapítása céljából zártkörű táncestetélyt rendezett. Nem tehetjük, hogy e bála nézve egy szerény megjegyzésünknek kifejezést ne adjunk. Hisz e becses lapnak ugyanis egyik főcélja a társadalmi ferde felfogások tisztázása.

A cél, melyért a kereskedő ifjuság küzd, nagyon szép; de a cél szépségével sehogy sem egyeztethető össze a mód, melyet annak elérésére használnak. Megbocsátunk t. uraim, de az eljárás, melyet bálaik rendezésénél ezelőtt is, az idén is tanusítottak, szerfelett szerénytelen; pedig a szerénység vajmi szép tulajdonság. Olyan inczi-finczi pökhendiséggel nem aratnak dicsőséget, hanem nevetségesekké teszik magukat a nagyvilág előtt.

Önök tisztességes városi polgárokat kizártak körükből, azzal indokolván eljárásukat, hogy azok nem állnak a társadalmi rangfokozat azon magaslatán, melylyel önök közé beillenének. Pedig bizony állanak azon a niveau, melyen önök, t. urfiak. Pl. az izraelitákat absolute kizárták „elite” báljukból.

Hát ezek ugyan miért ne mozdítsák elő a magasztos cél elérését filléreikkel? Hát más tisztességes iparos polgárokat miért zártak el az alkalomtól, midőn a jótékonyaság oltárára meghozhatták volna áldozatukat? Ugyan mire való az az üres felfuvalkodottság, az a legénykedhetnémség?

Önök, ugy szólván, irányadó szerepet „akarnak” játszani; tehát járjanak jó példával elől és tanusítsanak oly eljárást, mely a mai kor (1882.) színvonalán áll, főképp pedig legyenek szerényebbek és így nem teszik magukat nevetségesekké; mert a közönség higgadtabb része már is elítélte eljárásukat, ez ítélet pedig nem valami előnyös önökre nézve.

Az ügy közérdekű lévén, azt hisszük, nem fogják rossz néven venni és nem is fogják félre magyarázni felszólalásunkat. Mindenkinek kötelessége a felszola-

történet. Ő is lassanként a kandalló mellett álló vén karszékre szorult. Később meghalt, mint sokan előtte.

Az öreg Dömegi urnak még most is él családja s talán nem is vesz ki soha; családfája beillenék egy erdőnek. Szegények lettek. A Dömegi-birtok, mint sok másé, zsidókezekbe került, a család pedig nagy nyomorba merült; hétszilvafás nemesekké lettek.

Még sokáig existált a vén karszék is. De a nyomor és szegénység keze azt sem kímélte. Most csak váz, melyről le van szedve minden. Lőszörrel volt megtömve: párnát csináltak belőle; szarvasbőr volt a színe; bundák foltozására vagdalták föl. A kandalló is felemészttette önmagát; ki- és elégett a tűz miatt, mely folyvást rágódott kebelében. A vén karszék pedig felkerült a ház padlására s egyik lába kitörvén, félre bukott, mint hajdan lováról az, a kinek számára készítve lett. Nem fog már sokáig tartani. A szű belefészkelte magát s lassanként elsovad, mint a tüdővésztes ember, s feledésbe mennek a históriák, mik hozzá voltak fűződve.

Igy tűnik el a multnak és a világnak minden dicsősége.

Csatószeg, 1882. febr. 7.

Kovács Gyárfás.

lás, ha látja, hogy hiba van valahol. Nekünk is csak ez volt célunk.

Végül kívánjuk, hogy az isten a magasztos cél elérését mozdítsa elő és a ferde felfogásokat oszlassa el!

Többen.

Mindenféle.

— **Özv. Nagy Lázárné** urasszony, kinek neve minden jótékony célra adakozók névsorában előfordul, a k. vásárhelyi olvasóegylet javára utólagosan 2 fírtot küldött be. Fogadja a bizottság hálás köszönetét!

— **A csikszeredai szolgabírói** járásban az idei ujjonezozás a jövő márczius 16- és 17-én ejtetik meg.

— **A csikszentgyörgyi és bánkfalvi oláhok**, mint lapunkat értesítik, a megyebíró házában titkos gyűléseket tartanak. Fenntartással közöljük e hirt, de felhívjuk rá hatóságunk figyelmét.

— **Dráma a falu végéről.** Világi Esztojka mesterségére nézve kalányos, nemzetiségére nézve cigány, állapotára nézve egy hőkeblű 18 éves legény. Világi Esztojka egy szerencsétlen pillanatban meglátja Világi Rózsit s hőszerelemre gyulad iránta. A hölgy bátyja, Világi Miklós, nem ellenzi e viszonyt s így a házasság, cigány rithus szerint, meg is történik. A boldog pár egy pár hóig zavartalanul élvezi a házasság örömeit és nagy számmal készíti a fakalakat. Azonban nem sokára kigyó lopózik egy délczeig cigány legény képében a boldog házasság édenébe. E kigyó körülhálózza Világi Miklóst s azt suttogja fülébe, hogy hugát válassza el férjétől s adja neki feleségül, mert ő „jobb falamiá”-ból való s így sokkal méltóbb ama drága hölgyhöz. Miklósban felébred a családi büszkeség, mely folytonos tápot nyer azon kilátásba helyezett fél liter édes pálinkától, mit a csábító Rupi hugáért ígért. Egy szép napon aztán Miklós megfogja huga kezét, Rupihoz vezeti s kimondja, hogy ez lesz ezután férje. E rövid szertartással az elválás és új házasság is megtörtént. Világi Esztojkát, a hoppon maradt férjet, épen fakalángyártás közben éri a borzasztó hír; dühösen felugrik, bicskát ragad és megy. Az új család éppen a „nászajándék”, t. i. a fél liter édes pálinka elfogyasztásán fáradozik, midőn a legesalatott férj a csoport közé ront, a bicska egyet villan s Világi Miklós holtan rogyik össze. A vizsgálat megindítván, a kézdívasárhelyi törvényszék 15 évi fegyházra ítélte a bűnöst. A legfelső törvényszék ezen ítéletet megváltoztatva, 8 évi fegyházbüntetést mért a szegény férjre.

A közönség köréből.*)

A cs.-szeredai rendőrség figyelmébe.

Több versen ki lett hirdetve a rendőrség részéről, hogy sertéseit minden gazda zárva tartsa. Ennek dacára mégis csapatonként kóborolnak a sertések különösen a várutczában. Nem is szólalnánk fel, ha egy néhány gazda a nevezett utcában, kárára és bossúságára a szomszédoknak, célzatosan nem folytatná ezen üzemet. A hivatlan, kiéhezett kajtár vendégek rendszerint a szomszédok vállain tengődnek s felfalják az apró majorság elől a takarmányt.

Egy várutczai lakos.

*) E rovat alatt megjelenő cikkek közérdekből díjtalanul közöltnének. A felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és
érték-tőzsdén.

Febr. 16.

Magyar aranyjáradék	117.75
Magyar vasuti kölcsön	130.50
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	88.75
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	107.—
M. keleti vasuti államköt. 1876. évi	93.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	96.—
M. földtehermentesítési kötv. záradékkal	94.50
Temes-bánati földteherment. kötvény	96.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	94.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	96.—
Horvátszlavon földteherm. kötvény	—.—
Magyar szőlődézmaváltási kötvény	97.50
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	114.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	108.50
Osztrák járadék papirban	74.50
Osztrák járadék ezüstben	76.—
Osztrák járadék aranyban	92.—
1860. államsorsjegyek	128.—
Osztrák-magyar bankrészvény	810.—
Magyar hitelbank-részvény	297.—
Osztrák hitelintézet-részvény	303.—
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany	9.55
Német birodalmi márka	58.45
London (2 havi váltókért)	120.—
Magyar papíráradék	85.60

Magy. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

MENETREND.

Érvényes 1881. május 15-től.

PREDEAL-NAGYVÁRAD.

Állomások		Gyora- vonat 1.	Sze- mély- vonat 3
Bukarest	Indul	8.15	6.30
Predeal	"	1.09	4.53
Tömös	"	1.33	1.21
Brassó	(Erk.)	2.06	6.13
	(Ind.)	2.16	6.52
Földvár	Ind.	2.44	7.23
Ápáca	"	3.03	7.43
Köpecz	"		8.13
Alsó-Rákos	"		10.15
Héjasfalva	"	3.54	10.32
Szegesvár	(vendéglő) (Erk.)	5.07	10.52
	(Ind.)	5.12	12.06
Medgyes	Ind.	6.01	12.24
Kapus	(Elágozás) (Erk.)	6.13	12.30
	(N.-Sze- vendéglő) (Ind.)	6.31	2.06
	(benfelé) (Ind.)	7.30	2.26
Tövis	(Elágozás) (Erk.)	7.37	3.24
	(Gy.-Fehér- vendéglő) (Ind.)	7.37	3.34
	(várfelé) (Ind.)		5.59
Kocsárd	(Elágozás) (Erk.)	8.18	6.24
	(M.-Vásár- vendéglő) (Indul)	8.23	11.04
	(helyfelé) (Indul)	10.07	11.25
Kolozsvár	(vendéglő) (Erk.)	10.17	8.45
	(Indul)	1.45	
Nagyvárad	(vendéglő) (Erk.)	1.50	
	(Indul)	7.30	
Budapest	Érkezik		

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig számított éjjeli időt jelentik.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

PIACZI ÁRAK.

K.-Vásárhely
február 16.

		frt	kr
Hectoliter	Buza (tisztá)) legszebb	9	50
	) közepes	8	40
	) gyöngébb		
	Buza (vegyes)	7	—
	Rozs) legszebb	5	70
	) közepes		
	Árpa) legszebb	5	—
	) közepes		
	Zab) legszebb	3	20
	) közepes		
Kilogr.	Törökbuza	5	60
	Kása	12	—
	Borsó	7	—
	Lencse	12	—
	Fuszulyka	5	—
	Lenmag		
	Burgonya	1	80
	Marhahus		40
	Disznóhus		44
	Juhhus		—
	Faggyu		32

Felölös szerkesztők:

T. Nagy Imre,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

„Betegbarát”. Az e czim alatt
Richter lipesei
kiadóintézetében megjelent röpirat egészszé-
geseknek az első betegségi tünetek leküz-
désére, betegeknek pedig a baj sikeres gyó-
gyítására megbízható tanácsokat nyújt.
E könyvet Gorishek Károly cs. kir. egye-
temi könyvkereskedése (Bécs, I. Istvántér
6.) ingyen és bérmentve küldi meg s így a
megrendelőnek nem okoz több költséget 2
krajczárnál a levelező lapért.

6—11

Sz. 5. képv.

1882.

1—3

Hirdetmény.

A képviselőtestületnek idei február 14-én 5. k. sz. alatt kelt határozata folytán K.-Vásárhely város tulajdonát képező „Kecskés Zsiros” havasa az épületekkel együtt 1882. április 24-től kezdve egész 1883. április 24-ig egy évre, csakis legel-
tetés végett, bérbe adatik. Árverezési határnapul
1882. márczius hav. 5., 12. és 26-ik
napjainak d. u. 2 órája a tanácsháznál tüzetik ki,
mikorra a bérleti szándékozók meghívotnak.

Kikiáltási ár 100 frt.

A bérleti feltételek a hivatalos órák alatt a ta-
nácsház termében bárki által megtekinthetők.

K.-Vásárhely város tanácsa 1882. feb-
ruár 15-én.

Szöcs József,
polgármester.

Hegyesi Alajos,
gazdatanácsos.